

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod* velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24—	v upravnitvu prejemati:	K 22—
celo leto	12—	celo leto	11—
pol leta	6—	celi leta	550
na mesec	2—	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rekopi si ne vratajo.

Upravnitvo: Knaflova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefonski št. 36.

Inštrukcija vseh domov začetnik meddelje in prenike.

Inserati veljajo: petirostropna petit vista za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih inseracijah po dogovoru.

Upravnitvu naj se posiljajo možnosti, reklamacije, inserati itd.

to je administrativne stvari.

Dosežljivna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatave naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefonski št. 85.

Slovenski Narod* velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	K 25—	za Nemčijo:	K 28—
celo leto	13—	celo leto	13—
pol leta	6:50	za Ameriko in vse druge dežele:	celo leto K 30—
celi leta	6:50	na mesec	6:50

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka

Upravnitvo: Knaflova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefonski št. 35

Razvoj Italijanskega šolstva med Slovenci in njega posledice.

Iz Trsta, 23. oktobra.

»Da 57 a 338 scolari in 5 anni!« Pieccolo, 22. oktobra.

Ponovno smo že poučarjali, da se tržaško »italijanstvo« rekrutira ponajveč iz slovenski renegatov in

V Trstu raznih Mrakov, Raskovicov in Skokov, sinov slovenskih staršev, ki s strupenim sovraštvom nastopajo — dostikrat celo z orojem v roki — proti Slovencem.

Temu zlju, teji nesreči našega naroda je seveda v prvi vrsti kriva italijanska šola, kjer se mesto deliti učencev pouka — fabricirajo iz slovenskih otrok janičarji, fanatični nasprotinci svojega rodu in svojih starcev. V drugi vrsti so pa v veliki meri temu žalostnemu dejstvu krivi tudi nezavedni in nepremišljeni starši, ki doma v družini svojo deeo v narodnem pogledu popolnoma zanemarijo in lomijo z otroki italijanski, ako tega jezik niti zmožni niso.

Tako se godi v primorskih mestih vsepovod, a posebno še v Trstu in okolici, kamor se je naš sovrag vrgel proti Slovencem z vso svojo močjo. Nasprotiki naši nikakor niso zadovoljni samo z uspehi v mestih, temveč razprestirajo svoje mreže tudi v okolico. Tudi tu nastavljajo svoje zanke v obliki Legin in občinskih sol, in žalibog, da jim gre tudi tam bodisi vsled nezavednosti ali pa vsled sobernosti slovenskih starcev žito v klasie, raznarodenje slovenske dece jim ne spreva in stevilo naših narodnih odpadnikov v primeri z našim priastkom — nosledno množi.

Klasičen eksemplar razvoja italijanskih sol med Slovencem je italijanska šola pri Ivanu poleg Trsta. Sveti Ivan se je vedno imenoval strdujava tržaških Slovencev, ali zadnja leta Italijanstvo istotam vidno napreduje in dva leta sem imamo že v svetoški cerkvi italijanske pridige.

Da 57 a 338 scolari in 5 anni!« V petih letih od 57 na 338 učencev! Tako vzklikla Pieccolo, ko poroča o vzradoščenem razvoju in napredku Italijanske šole pri Sv. Ivanu.

Pred dvajsetimi leti že je hotel tržaški magistrat odpreti pri Sv. Ivanu italijansko ljudsko šolo. To svojo nameno je večkrat ponovil, ali vlad je na željo Slovencev — vsakokrat vložila svoj »veto«. — Sele leta 1905. so Italijani od centralne vlade izposlovali dovoljenje za ustanovitev italijanske enorazrednice, v katero se je prvo leto vpisalo 57 otrok, a danes, po petih letih, je šola že petrazredna s 338 učencem in učenčaki.

Italijanski listi seveda farbajo javnost, da so to sami otroci italijanske narodnosti, ker da kaže, da je Sv. Ivan najmanj po polovici — italijanski. Ako se pa potrudis v razredre te raznaročovalnice in pregleda imena in narodnost te otročičev, se ti odkrije žalostna slika: da so to otroci skoraj izključno slovenskih starcev, ki so jih iz narodne nezavednosti, a največ se iz golega egoizma — ker v tej šoli vsled delovanja »Lege nazionale« dobi otrok morda malenkostne podpore, česar najbrž v slovenski šoli ni, vpisali v italijansko šolo. Kako sta ta nezavednost in egoizem poznje grozno kaznovana, tega seveda dotični starši ne pomislijo, dokler tega žalibog prepozno ne občutijo na lastnem telesu.

Kaj postane po večini iz teh otrok, o tem že čivkajo vrabe na strehi: strastni zaničevalci svojega rodu in svojih — roditeljev, — fanatični Mazzinijanci in ako treba tudi — anarhisti. — Tak odpadnik je sposoben za vsako zloto, le redkokdaj se povpne do dobrega in poštenega človekoljuba, kajti v šoli mu je bil zamenjen čut ljubavi in večjeno sprostvo do svojega rodu.

Dve kratki a resnični in žalostni primeri — kakoršnih je pa na stotine dan na dan — dogodivši se te dni, naj služita v dokaz, kam vodi pot takih otrok. Pred kakimi štirimi dnevi je neka 14letna dekleca slovenskih starcev (oce je Krašovec, mati okoličanka) v družbi z neko prijatelje neletela na ulici nekje pri Sv. Jakobu v Trstu na 12letnega dečka Slovencev. Med dekleco, ki je obiskovala italijanske šole, je vsled tega seveda fanatična Italijanka — in dečkom, ki je pa vzgojen v slovenskem duhu, je prišlo do narodnega prepira in dekleca se je poleg psovka na slovensko narodnost obenem tako grdo izrazil o našem cesarju, da dotičnih besed ne moremo, niti ne smemo ponoviti.

nega moža in da bo odslej v družinah pridiga izza gardin na — jutranjem redu.

Toda kakor vedno, je bila tudi tu resnica v sredi: ne eni, ne drugi niso imeli prav. Krokarji so krokali, prepevali in upili mimo Stedilnikovega stanovanja posebno na glas, Stedilnik pa je bil kakor ura: z doma v urad, iz urada domov.

Kakšnega pol leta so čakali hudočasni, da se utegne Stedilnik sam enkrat tako daleč spozabiti, da pride v gostilno vsaj na malo pivo, toda motili so se. Počasi so ga začeli dražiti in mu opisovati gostilniško zabavo v najlepših barvah, pa so gorovili gluhih ušesom.

Leto dni je že preteklo, odkar je bil Stedilnik premesčen, pa še ni viadel nobene gostilne od znotraj. Tedaj pa sklene njegov uradni tovarš Hinko pl. Debelsou poskusiti svojo srečo.

Vstopi v njegovo uradno sobo,

povpraša nekaj uradnega in dostavi

povsem malomarno, če pride zvečer

v gostilno »Pri treh muckah!« Ko

izjavlja Stedilnik odločno, da iz prin-

pa ne gre v nobeno gostilno, se je

Hinko hudočasno nasmejal, ker je

vedel, da se gostilne le zato ogiblje,

ker mu je žal vsacega vinjarja, in do-

stavi, da nikakor ni prav, da gostil-

nika življenja niti okusiti noče,

osobito ker je vobče znano, da se v

tem mestu v gostilni mnogo eneje

živi, nego doma. »Le poglej,« tako je

Policija je dotično dekleco aretirala in oddala v zapore. Ko so prišli nešrečni starši na pristojno mesto prosi za dekleco, so morali od dotičnih funkcionarjev čuti britkih karanj, češ: Vi zaslužite v prvi vrsti, da bi se vas zaprolo, ker ste vi sami zkrivili nesrečo svojih otrok! Drugačna vzgoja, pa bi ne bilo potreba vam plakati tukaj, ne dekleci in je!

Sedaj pa drug slučaj, ki priča, kak velik greh imajo starši ne le iz narodnega, temveč tudi iz praktičnega stališča. Dobro situirana zakonska — oba Slovenca — ki ne znata dobro italijansko, sta dala svojega sina v italijansko šolo. Ali starši so obračali, sin je — obrnil! V italijanski šoli se je navleklo — mesto učenja, irredentizma, postal je sicer izborn — mazzinjanec, ali prav za nič študent, tako, da je povsed padel. Starši so nato poskušili še zadnjo srečo in ga poslali na italijansko učiteljicu, ali ravno te dni jim je lepo prilomil domov, ker so ga nameščali od tam spodil.

Prva je bilo, ko je prišel domov, fante ima namreč že 17 let, da je od matere »odločno zahteval, da morajo vse slike, ki njemu niso »ljube«, iz sob, kajti on ne trpi v hiši tega in onega. No, očet je bilo končno tega vendar preveč, in je — sicer solnični oči — oplazil irrentarja z brezovko in ga oddal na delo v neko tržaško tovarno, kjer bo gotovo le v kvar in pojavljanje drugim.

To sta samo dva slučaja, kako se godi onim staršem, ki po lastni krvidi odtujojo svojo deeo sebi in našodu svojemu. Ali takih žalostnih slučajev je v Trstu in tudi ostalem Primorju na stotine, da, na tisoč! Zato slovenski starši, spamejutje se vendar, kajti skrajni čas je že! Izpregledajte že enkrat, kam vodi vaše etroke, vas same in narod naš — narodno izdajstvo! Kaj vas res nič ne zabolje pri duši in srcu! Pieccolo vtisk: »Da 57 a 338 scolari in 5 anni!« Meso od vašega mesa, kri od vaše krv, so ti otročiči, ki se v italijanski šoli odtujojo, svetujiši rodu, zato ste pa tudi vi soodgovni za ta zločin, katerega vrše italijanske raznaročovalnice nad slovenskimi otročiči! Zato manj »hvale« o članih »Straže«, manj posiljanja svojih otrok v italijanske in »Legine« zavode in več narodne zavednosti in trezega praktičnega preudarka, pa bo veliko boljše za nas vse.

nadaljeval dobrohotni Hinko, »ja narocim veliko porej oevrtih piščancev, veliko porej krasne sočne solate pa 1 liter vina, en kruh ter eno črno kavo in plačam za vse skupaj bagatelo — ravno eno krono in 20 vinarjev. Stedilnik je debelo gledal, sapa mu je zastajala in z glasnim emokavzanjem je poziral sline, ki so se mu začele cediti, ko je omenil Hinko njegovo najljubšo jed: oevrte piščke s solato. Čez nekaj časa pride toliko k sapisu, da boječe izrazi dvom, da bi bilo dobiti vse to za eno krono in 20 vin. Hinko pa privleče iz telovnikovega žepa zravnat računski listek, ga razprostre in trdo polož pred Stedilnikom, ki sam sebi ni mogel verjeti, ko je čital tale račune:

oevrte piščke	48 v
solata	08 »
kruh	04 »
1 liter vina	40 »
1 črna kava	20 »
	1 K 20 v

Nazadnje še povpraša Stedilnik: »Ja, pa piščke si dobil samo en majhen košček, kaj ne? Hinko mu zagotovi, da dobi za 48 v celo piščko ozirno prav vse kose od enega piščanca z drobom vred. Še si malo premislija Stedilnik, nato pa obljubi priti ob sedmih zvečer v gostilno k trem muckah in vdari v roko.

Komaj je vstopil Hinko v svojo uradno sobo, hitro zamenja uradno blizu s uknjičem in hajdi k vsem

Ali gori opisano se ne godi samo pri Sv. Ivanu, temveč v isti meri po Rojanu, Škednju, Barkovljah itd. O mestu samem niti ne govorimo, ker tu ni na razpolago potrebnih slovenskih šol. Zato pa kličemo ponovno slovenski starši, posebno še onim, ki jim na razpolago stojijo slovenske šole: glejte, kaj delate! Kajti lahko se pripeti, kajkor se je že, da boste prokljani od svojih lastnih otrok, da se boste za njih grehe žem z živimi pokorili in trpelj!

Zapomnite si tudi, da: v sakemu grešku bo greh odpuščen, ali izdalec jele naroda svojega nikdar!

(Dopis s Koroškega.)

Z veliko pričakovanjem sreči, polni obljud ob strani vladajoče slovenske stranke koroške in polni nad smuo volili v velikim navdušenjem svoj čas Frana Grafenauerja državnim poslancom, ki je zmagal s precejšnjo večino nad nemško-naprednim kandidatom Seyfriem.

Zatrjevalo je pričakovanje, da se te dan od strani vodstva stranke, da Grafenauer nikdar ne bo sluga Šusteršičev; Grafenauer se je rotil, da bo Šusteršič lastnoreno tako vrgel, da bo kar zletel čez Karavanke nazaj med »te proklete kranjske klerikalce«, ki so prodali koroške Slovence nemškemu molahu in vladil ... Hvalili so tedaj Ploja, Tavčarja in Plantana in pa — »Slovenski Narod«, češ: saj ti so edini kaj storili za nas in povzdignili svoj mogočni glas v državnem zboru in v tistem famoznem odseku za volilno reformo, da nas rešijo. Šusteršič je bil tedaj izdajec, poturica, Lampe »podivljani politik« Lampe in drugi taki »podivljanci« pravljenci koroških Slovencev, da je klerikalna kranjska stranka edina, ki more koroškim Slovencem

če vodilne vlasti v ravelj zadnje pravice slovenskega jezika pred sodiščem.

Koncipienta slovenskih odvetnikov celovkih, gg. dr. Frian in dr. Oblak, zdaj že nekaj časa samostojna odvetnika na srečnejših slovenskih tleh — sta bila tirana v disciplinarno preiskavo samo zato, ker sta kot Slovenca, kot zastopnika slovenskih strank, ki sta zahtevali slovensko razpravo, zahtevala slovensko

kaj pomagati, da je Šusteršičev klub edini klub, ki more pom

rasprava, govorila pred sodilcem slovenski in se nista uklenila sodnikovemu posivu, da morata govoriti nemški, nego se upri, na kar je sodnik odredil poščvanje postopanja, če da zastopnika mesta hotela raspravljati k stvari. Druga instance je ta sklep potrdila, akt pa sredoma odstopila odvetniški zbornici celoviki, da postopa disciplinarno proti — dr. Oblaku in dr. Frianu osebno in ne proti Šefom! To je evropski skandal!

In kaj je dosegel Grafenauer in njegov klub, da se ta nezasiljana krijeva popravi in posledica tega brutalnega kršenja najprimitivnejših pravic slovenakega jekla zbranijo? Nič, in soper neli!!!

Postopanje še danes počiva in gg. dr. Frian in dr. Oblak sta menda še danes kot odvetnika v Ljubljani pri koroški odvetniški zbornici radi te jezikovne afere v — disciplinarni preiskavi!

In vse to se od strani tistih gospodov, ki se toli šopirijo in bahajo, kaj storijo za narod in njega pravice, mirno gleda. Vso to afero, ki bi drugje vzdignila nebottiene valove ogorčenja in ne zadušila glasov ljudskih zastopnikov toliko časa, dokler se ne da popolnega zadoščenja za tako, naravnost brezstidno teptanje vsakega pravnega četa in pravljnosti — je vtaknil Grafenauer kot slovenski zastopnik koroški — v žep, ker mu je ukazal tako — dr. Šusteršič in dr. Brejce, ki ne marata s tem — dražiti kot vladna lakaja slavnne vlade!

Koroški Slovenec bomo zahtevali ob prvi priliki točnega in določnega odgovora od svojega poslanca, ki ne sme stati še naprej v zadnjem kotu Šusterščevega kluba, brezdelno vezan in vkljenjen po takški tega ne-srečnega kluba, z zamašenimi ustimi in ušesi! Mi, ki smo ga volili na obljube naših voditeljev, zahtevamo, da nam pokaže zdaj, koliko teh obljub je tudi izpolnil s pomočjo tistega kluba, v katerega so ga poslali po sili! Pove nam naj, ali smemo še govoriti na svoji zemlji slovensko, da ne pridemo radi tega v — zapor ali kako — preiskavo, — ali pa se morda molče strinjam z dr. Šusterščem in dr. Brejcem vred, — da naj rajše celo po nemško — molčimo!

Dnevne vesti.

Susteršič v delegaciji. Klerikale so v zadrgi zaradi svojega dr. Šusteršča in njegovi krovjnih kupcej z vlasti. Dr. Šusteršič je odložil mandat za zunanj odsek avstrijske delegacije. Odložil ga je s pretezo, da bi se zaradi deželnega zabora kranjskega ne mogel udeleževati sej. S tem je storil dr. Šusteršič, kakor sodijo Češi sami, nelojalnost napram slovenskemu narodu, ker je slovenski narod pripravil ob en mandat v tem veljavnem odseku. Nelojalnost tega postopanja je toliko večja, ker je dr. Šusteršič natančno vedel, da kranjski dež zbor med zborovanji odseka za zunanje zadeve ne bo imel nobene seje in je tudi res ni imel. Dr. Šusteršič bi se bil torej prav lahko udeleževati sej rečenega delegacijskega odseka in izpolnil svoje dolžnosti, če bi bil hotel. A dr. Šusteršič ni hotel biti v omjenjenem odseku, ker ni hotel zastopati koristi slovenskega naroda. Z vlasto dela krovje kupčije, zato ni smel nobene besede črhniti o zunanj politiki, zato se je odpovedal mandatu za zunanj odsek. Sankejnjanje ljubljanskega statuta in občinskega reda je plačilo, ki ga je prejela klerikalna stranka, je sad krovje kupčije med vlasti in med dr. Šusterščem. Konfuzni »Slovenec« klepeta o tem, da je zaprisečena dolžnost vlasti potrjati sklepe deželnega zabora.

nostno pojedino. Najprej je z desnim kazalem pritisnil trd pokončen ovratnik spredaj navzdol, da bi ga ne ometal pri jedi; nato je poravnal s palcem in kazalem desno in levo polovic brk, otrepal z obema rokama sprednji del telovnika, zbasal en vogal servijete za ovratnik, odnakinil z glasnim ropotom stol nekoliko od mize, tako da se je nagnil naprej in bil z usti bližje krožnika, nato je nalič zopet poln kozarec vina, da bi mu ga ne bilo treba med jedjo, glasno odkašljal se in nasadil na vilice nežno kurje bederce, ki je zginjal za njegovimi zobmi. Če pa ni hotelo dovolj hitro zginiti, je založil velikanski naboddaj nežne mehke solate in oboje povzil z enim požirkom.

Dolgo se je trudil s piščancem, želodec mu je bil že preobložen, pa ga je vedno potolažil s celim kozarem rebulje. Ko je bil že malo dobre volje pri drugem pollitru, je vedno reklo, predno je nastavil kozarec k ustom:

»Beži duša, ploha pride.«

Nazadnje je pa le omagal. Resignirano je položil čez kupček kosti ranjke piščke na krožniku vilice in nož navzkriž, češ, da se ranjkom spodobi, da jim postavimo križ.

(Konec prihodnjek)

Prva zaprisečena dolžnost vlasti je, slediti, če so sklepi dež zabora pravici in objektivni in prva ajena dolžnost je, odrekati sklepom potrjevanje, če so ti sklepi tako pristranski in krični, kakor ljubljanski statut in obč. red. Celo leto je vlasta stala na stališču, da sta ta dva zahodna krična in pristranska in jih ni hotela potrditi — zdaj naenkrat pa je postala drugoga mnenja. Krovje kupčije! Na Češkem je del zbor kdaj že sklenil lez Pacek in lez Čelakovsky, a še do danes ni potrjen nobeden teh zakonov. Torej tista vlasta, o kateri pravi »Slovenec«, da je njena zaprisečena dolžnost potrjati sklepe dež zaborov se na Češkem za to dolžnost prav nič ne zmeni, na Kranjskem pa se je te »dolžnosti« zavedla tudi že tedaj, ko je bila njenova krovje kupčije z dr. Šusterščem že sklenjena!

+ Klerikalni strokovnjaki. Blagor slovenskemu kmetu. Take strokovnjake je postal v dež zbor, da jih »Slovenec« ne more prehvaliti. Vse je temeljito in strokovnjaško, kar evedko v deželnem zboru ti različni Demšarji, Dularji, Matjašiči, Kobiji e tutti quanti. Učili se sicer niso nič in vsak izmed njih lahko reče »das Schreiben und das Lesen ist nie mein Fach gewesen,« vsak lahko zapoje »mein ideale Lebenszweck, ist Borstenvieh, ist Schweinespeck,« ali pri »Slovenec« jih vendar proglašajo za temeljite strokovnjake in prve glave katoliške cerkve na Kranjskem. Občinstvo na deželnozbornski galeriji se jim sicer na glas smeje, ali na srečo to nikomur nič ne škodi. Strokovnjaki, temeljiti strokovnjaki so vendar, vsaj za »Slovenec«, kateremu seveda take strokovnjake od sreca privočimo in le želim, da bi se prav pogostoma udeleževali deželnozbornskih razprav, da bodo poslanec v zbornici in občinstvo na galeriji imeli kaj zahabe. Ljudje se radi smejejo in so jaka hvaljeni, če se neprostovoljni komiki klerikalne stranke v deželnem zboru producirajo.

+ Knez Windisch-Graetz na delu. Knežje rodovina Windisch-Graetzov je slovenskega pokolenja in če tudi ni nikoli slovenski čutila in misila, je bila v narodnostenem oziru vsaj neutralna. Sedaj se je tudi to nehalo. Knez Windisch-Graetz je stopil v službo vsemenskega gibanja. Tisti knez Windisch-Graetz, ki je bil svoj čas slovenski kandidat za državni zbor, se je postavil sedaj na stališče, da ne sprejme nobenega Slovencea in nobenega Slovana v svojo službo. To izpričuje »Oesterreichische Forst- und Jagd-Zeitung« št. 42 z dne 21. oktobra 1910. V tem listu je natisnjeno naslednji razpis službe: »Forstadpunkt deutscher Nationalität, Waldbauschüler mit niederer Staatsprüfung, findet sofort Aufnahme. Gehalt K 1200, freie Wohnung und Beheizung. Zuschriften sind an das Fürst Windisch-Graetz'sche Forstamt Planina in Krain zu richten.« Torej nemška narodnost je prvi pogoj za sprejem v službo pri knezu Windisch-Graetzu, kdor ni nemške narodnosti, ta na Kranjskem v popolnoma slovenski Notranjski ne dobi kruha v službi pri knezu Windisch-Graetzu. Prejšnji gospodar na Habsburgu pri Planini je bil sicer skoz in skoz klerikalni ali v narodnem oziru je bil nevtralen, sedanji knez se je pa izneveril tradiciji svoje rodovine in je vstopil med germanizatorje. Posledica tega bo, da bomo Slovenci proti rodovini knezov Windisch-Graetz zavzeli vse drugačno stališče, kakor smo je zavzemali dozdaj.

+ Pravičnost povsod. Naši klerikale so silno pravični ljudje. Ker hočejo sami priti v ljubljanskem občinskom svetu do nekake veljave, so dali po novem volilnem redu tudi Nemcem par mandatov. Vlada in Nemeči so zaradi tega zelo srečni in zadovoljni. Pričakovati bi pa bilo, da bi klerikale od vlasti in pa Nemcev zahtevali kako tozadovno kompenzacijo. Skoraj gotovo so tudi klerikale dobili za to uslužo od Nemcev kako mastno nagrado, ki je bila pa seveda edinole v korist klerikalne stranki. Če bi bila pa klerikalna stranka poštena, tedaj bi zahtevala takoj kompenzacijo, od katere bi slov. narod kot tak imel korist. Vprašamo: Zakaj ni klerikalna stranka zahtevala od Nemcev in od vlasti, da se da Slovenia v odboru Kranjske šparkase toliko zastopnikov, kolikor jem gre po razmerju vloženega slovenskega kapitala. Klerikale se rajši zadovolje z bakščem...

+ Surovosti nemških listov. Blagi pokojnik Terček je zapustil večino svojega premoženja trgovskemu podpornemu društvu v Ljubljani. Zaradi tega ga zdaj, po smrti na surov način napadajo praski nemškonacionalni listi ter mu predstavljajo, da mu je trg. bolniško društvo v Linu dalo 400 K podpore. Tem nemškonacionalnim surovinam bi bilo gotovo zato, da bi blagi pokojnik postal renegat ter zapustil svoje premoženje za njive umazane namene. So ti Nemci hujši nego hijene!

+ Pogreb dr. Friedrichov bo jutri t. j. v torku popoldne iz paviljona deželne bolnice.

— Rutarjeva spominska ploča in — Erjavčeva koča? Naš list, čigar iskren prijatelj in velodileč sotrudnik je bil pokojni prof. Simon Rutar, eden prvih slovenskih zgodovinarjev in geografov, ki ima tudi za slovensko planinstvo velike zasluge, je naznani svoj čas, da postavi »Slov. planinsko društvo« v Ljubljani spominsko pločo na njegovo rojstno hišo. To idejo smo in jo tudi zdaj še toplo podpiramo, saj vemo, kaj nam je bil prof. Rutar. Opozorjali pa smo tudi na neko drugo skrajno nevhvaležnost od strani naših planincev napram prof. Franu Erjavcu, ki stoji kot ljubljilec narave in njen najvernejši in najintimnejši opazovalec, pred vsem pa kot potopisec v naši literaturi še danes nedosežen. Tudi od druge strani se je pozivalo, da je dolžnost slovenskih planincev in prijateljev narave, da ustvari razinu seveda tudi zaslужnim možem, ki so v primeri z Erjavcem, kar se duha tiče, pravi prilikavci. Zato pa kljemo: Na dan s spomenikom na kulturnem našem polju tako zaslužima možem kakor sta slovenska velmoža Rutar in Erjavec!

+ Odlikovanje. Uradni sluga pri takšnjem finančnem ravnateljstvu g. Ivan Zagor je bil odlikovan s srebrnim zaslужnim krizem.

Poročil se je v četrtek v Ljubljani gospod Fran Stadler, železniški uradnik v Trnovem-II. Bistrici, z gospico Antonijo Lubšino, posestnico v Brežicah. Bilo srečno!

Izpremembra trgovine. Dediči po trgovcu in posestniku g. Francu Omersi v Kranju prodali so včeraj starozzano trgovino z železnino v Kraju št. 190 ljubljanskemu trgovcu g. Franu Berjaku, soimetniku tvrdke Berjak & Šober v Ljubljani na Vodnikevem trgu. Prevzemnik trgovine gosp. Fran Berjak bode to trgovino z železnino vodil nespremenjeno naprej, a tudi obdržal soimetništvo v svoji ljubljanski trgovini.

Petdeset let ljudski učitelj. Iz Višnje gore se nam poroča: Tukajšni prebivalci smo imeli 11. oktobra t. l. prav vesel dan; naš nadučitelj, starejšina kranjskega učiteljstva, gospod Ivan Krbin, obhajal je ta dan 50letnico svojega učiteljevanja. Jubilant je bil rojen leta 1843. v Stranah pri Kamniku, izšolan se je leta 1860. in od jeseni tistega leta služil je na več krajih začasno, dne 13. novembra 1865 pa je bil imenovan trajnim učiteljem na ljudski šoli v Višnji gori, kjer še današnjega dne službuje kot nadučitelj. Le malo ljudi je tu, kateri niso k njemu hodili v šolo. On je bil vedno delaven, prijazen in postrežljiv, zato ga imajo vsi radi. Ko se je pa postoral, si želi počitka, zato se hoče podati v pokoj. Preden to storii, je hotel svoje prijatelje in znance se enkrat okoli sebe videti, zato jih je povabil, da se ob njegovih 50letnicah z njim veselijo. Na ta dan so se pri lepo, od učiteljstva z zastavami in slavolokom okrašeni šoli, zbrali: načelnik kranjskega sveta g. M. Omahen s svojimi svetovalci, višnjegorsk mestno zastopstvo, vseh pet županov iz bližine, uradništvo, učiteljstvo iz okolice, učiteljstvo domače šole, mestno prebivalstvo itd. Ob 9. uri podali so se vsi z g. jubilantom in njegovim zvonom in pokanjem topicev v farno cerkev, kjer je gospod župnik Texter slovesno opravil božjo službo. Pri maši so peli domači peveci pod vodstvom učiteljice gd. Ivane Dolinar, katera se je posebno odlikovala s Zenggerjevem solo »Salve Regina«; orgljal je učitelj Deramej, gospod katehet Tomče pa je igral na vijolino. Po končani službi božji podali smo se v šolsko poslopje, kjer se je v z bršlinom in eveciemi okrašeni sobi I. razreda vršila slavnost. Govorili so: predsednik kranjskega sveta g. Omahen s svojimi svetovalci, višnjegorsk mestno zastopstvo, vseh pet županov iz bližine, uradništvo, učiteljstvo iz okolice, učiteljstvo domače šole, mestno prebivalstvo itd. Ob 9. uri podali so se vsi z g. jubilantom in njegovim zvonom in pokanjem topicev v farno cerkev, kjer je gospod župnik Texter slovesno opravil božjo službo. Pri maši so peli domači peveci pod vodstvom učiteljice gd. Ivane Dolinar, katera se je posebno odlikovala s Zenggerjevem solo »Salve Regina«; orgljal je učitelj Deramej, gospod katehet Tomče pa je igral na vijolino. Po končani službi božji podali smo se v šolsko poslopje, kjer se je v z bršlinom in eveciemi okrašeni sobi I. razreda vršila slavnost. Govorili so: predsednik kranjskega sveta g. Omahen s svojimi svetovalci, višnjegorsk mestno zastopstvo, vseh pet županov iz bližine, uradništvo, učiteljstvo iz okolice, učiteljstvo domače šole, mestno prebivalstvo itd. Ob 9. uri podali so se vsi z g. jubilantom in njegovim zvonom in pokanjem topicev v farno cerkev, kjer je gospod župnik Texter slovesno opravil božjo službo. Pri maši so peli domači peveci pod vodstvom učiteljice gd. Ivane Dolinar, katera se je posebno odlikovala s Zenggerjevem solo »Salve Regina«; orgljal je učitelj Deramej, gospod katehet Tomče pa je igral na vijolino. Po končani službi božji podali smo se v šolsko poslopje, kjer se je v z bršlinom in eveciemi okrašeni sobi I. razreda vršila slavnost. Govorili so: predsednik kranjskega sveta g. Omahen s svojimi svetovalci, višnjegorsk mestno zastopstvo, vseh pet županov iz bližine, uradništvo, učiteljstvo iz okolice, učiteljstvo domače šole, mestno prebivalstvo itd. Ob 9. uri podali so se vsi z g. jubilantom in njegovim zvonom in pokanjem topicev v farno cerkev, kjer je gospod župnik Texter slovesno opravil božjo službo. Pri maši so peli domači peveci pod vodstvom učiteljice gd. Ivane Dolinar, katera se je posebno odlikovala s Zenggerjevem solo »Salve Regina«; orgljal je učitelj Deramej, gospod katehet Tomče pa je igral na vijolino. Po končani službi božji podali smo se v šolsko poslopje, kjer se je v z bršlinom in eveciemi okrašeni sobi I. razreda vršila slavnost. Govorili so: predsednik kranjskega sveta g. Omahen s svojimi svetovalci, višnjegorsk mestno zastopstvo, vseh pet županov iz bližine, uradništvo, učiteljstvo iz okolice, učiteljstvo domače šole, mestno prebivalstvo itd. Ob 9. uri podali so se vsi z g. jubilantom in njegovim zvonom in pokanjem topicev v farno cerkev, kjer je gospod župnik Texter slovesno opravil božjo službo. Pri maši so peli domači peveci pod vodstvom učiteljice gd. Ivane Dolinar, katera se je posebno odlikovala s Zenggerjevem solo »Salve Regina«; orgljal je učitelj Deramej, gospod katehet Tomče pa je igral na vijolino. Po končani službi božji podali smo se v šolsko poslopje, kjer se je v z bršlinom in eveciemi okrašeni sobi I. razreda vršila slavnost. Govorili so: predsednik kranjskega sveta g. Omahen s svojimi svetovalci, višnjegorsk mestno zastopstvo, vseh pet županov iz bližine, uradništvo, učiteljstvo iz okolice, učiteljstvo domače šole, mestno prebivalstvo itd. Ob 9. uri podali so se vsi z g. jubilantom in njegovim zvonom in pokanjem topicev v farno cerkev, kjer je gospod župnik Texter slovesno opravil božjo službo. Pri maši so peli domači peveci pod vodstvom učiteljice gd. Ivane Dolinar, katera se je posebno odlikovala s Zenggerjevem solo »Salve Regina«; orgljal je učitelj Deramej, gospod katehet Tomče pa je igral na vijolino. Po končani službi božji podali smo se v šolsko poslopje, kjer se je v z bršlinom in eveciemi okrašeni sobi I. razreda vršila slavnost. Govorili so: predsednik kranjskega sveta g. Omahen s svojimi svetovalci, višnjegorsk mestno zastopstvo, vseh pet županov iz bližine, uradništvo, učiteljstvo iz okolice, učiteljstvo domače šole, mestno prebivalstvo itd. Ob 9. uri podali so se vsi z g. jubilantom in njegovim zvonom in pokanjem topicev v farno cerkev, kjer je gospod župnik Texter slovesno opravil božjo službo. Pri maši so peli domači peveci pod vodstvom učiteljice gd. Ivane Dolinar, katera se je posebno odlikovala s Zenggerjevem solo »Salve Regina«; orgljal je učitelj Deramej, gospod katehet Tomče pa je igral na vijolino. Po končani službi božji podali smo se v šolsko poslopje, kjer se je v z bršlinom in eveciemi okrašeni sobi I. razreda vršila slavnost. Govorili so: predsednik kranjskega sveta g. Omahen s svojimi svetovalci, višnjegorsk mestno zastopstvo, vseh pet županov iz bližine, uradništvo, učiteljstvo iz okolice, učiteljstvo domače šole, mestno prebivalstvo itd. Ob 9. uri podali so se vsi z g. jubilantom in njegovim zvonom in pokanjem topicev v farno cerkev, kjer je gospod župnik Texter slovesno opravil božjo službo. Pri maši so peli domači peveci pod vodstvom učiteljice gd. Ivane Dolinar, katera se je posebno odlikovala s Zenggerjevem solo »Salve Regina«; orgljal je učitelj Deramej, gospod katehet Tomče pa je igral na vijolino. Po končani službi božji podali smo se v šolsko poslopje, kjer se je v z bršlinom in eveciemi okrašeni sobi I. razreda vršila slavnost. Govorili so: predsednik kranjskega sveta g. Omahen s svojimi svetovalci, višnjegorsk mestno zastopstvo, vseh pet županov iz bližine, uradništvo, učiteljstvo iz okolice, učiteljstvo domače šole, mestno prebivalstvo itd.

Delavsko gibanje. V soboto se je odpeljalo z Južnega kolodvora v Ameriko 45 Macedoncev, nazaj je prišlo 80 Hrvatov in Slovencev. V Hebi je šlo 15, v Buchs pa 25 Hrvatov. K pogljenju Grubarjevega prekopa je prišlo 22 Ogrlov. — Včeraj je šlo v Ameriko 48 Macedoncev, 35 Hrvatov je šlo iz Inomosta v Zagreb, 14 pa na Reko, 13 Dalmatincev je šlo iz Kranja domov, 11 se jih je odpeljalo pa v Inomost.

Izgubljeno in najdeno. Na južnem kolodvoru je bil izgubljen, odnosno najden dežnik, ročna torbica, ovratnik in klobuk. — G. Karel Haiger je izgubil srebrno častniško verižico. — Ga, Ivana Hudovernikova je izgubila zlat gumb liki igle z granatom. — Vsečiliščnik g. Ivan Maks je izgubil zlat ščipalnik.

Oni gospod, ki je včeraj zamenjal v restavraciji »Narod« doma svoj klobuk z drugim, naj ga prinese v restavratru, kjer dobi svojega.

Poziv! Dotični gospod, ki je pri sencijskem koncertu v »Unionu« ponotoma odnes sivo pelerino z monogramom A. H. se pozivlja, da jo nemudoma odda v »Unionu«, ali pa Souvanovi trgovini.

Slovenska Filharmonija koncertira danes od 6. do 10. ure zvezčer pri predstavki Elektroradiografa »Ideal« v hotelu pri »Maliču«.

Društvena noznanila.

Sokol I. Bratje! Umrl je dragi naš član v društveni zdravnik brat dr. J. Friedrich. Njegov pogreb bo vrši v torek, dne 25. t. m., iz deželne bolnice k Sv. Križu. Pokojni je bil zoren član in je posloval kot naščrtni zdravnik brezplačno tri leta. Vskakemu pozivu odzval se je naložil, radevolej in izvrševal svoje poslikdar tečno in s prav dobrimi.

Društvo zdravnikov na Kranjskem. Vabilo k mesečnemu zborovanju, ki se bode vršili v četrtek, dne 27. oktobra ob pol 6. uri zvezčer v prosekuri deželne bolnice. Dnevi red: 1. Naznanila predsedstva. 2. Dr. A. Ševčík: Ali so rezultati perkusije pijučnih konic po Kroenigovi metodi a praktičnega zdravnika porabni? 3. Demonstracije.

Circolo italiano prične z rednim potnikom nepreklicano za I. kurz dana od 8. do 9. ure in II. kurz jutri, v tork, od 8. do 9. ure zvezčer v mestem dekliskem liceju, I. nadstropje, kdo, zadnjo soho. Pretekli teden se še moglo prijeti vsled formalnosti, ki jih je treba ukreniti v podobnih situacijah. pridejo naj zanesljivo vsi, ki nameravajo obiskovati kružok, da se končno sporazume in določi učni čas.

Graškega »Sokola« letni redni beni zbor se vrši dne 31. t. m. ob 8. zvezčer v prostorih »Zum grünenanger« Leonhardstrasse 4. Slovenski gostje dobrodošli! Vspored rečen.

Prosleta.

Lev G. Birinski: Moloh. Dunaj. Neue Bühne je dosegla januarja meseca t. l. z dramo ruskega pisnika Birinskega nečuvan, upravljajočim uspeh. Pogromi, ruševi, teroristi, revolucija, atentati z bombami, odbor sárne roke ... o teh grozotih je pisalo lani dan in dan vse evropsko fasopisje; letos pa je prinesel mladi Rus Birinski ve prizore iz tega grozatega miljeja v oder. Podal je sliko najstranejše realistike iz svojih doživljajev v nečveni Rusiji, postavil je pred strmeče portrete blazonofanatičnih rusih obupancev, ki isčejo rešitev iz nečasnih razmer le v uničevanju drugih in žrtvovanju sebe. Mladi, znejevti ruski pesnik podaja z »Molohom« naturalistično, a poetsko slično heroizmu, zločinom, obupu in baroksimu polnih mesecev v Petrogradu in drugih ruskih mestih, ko so pokale bombe po ulicah, se događali nešteči atentati na državnike in vojske in policijske glavarje, ko so zrmne salve pušči in topov v vrste aroda, ko so divjali kazaki, ter so trizgale svinčene nagajke. Tudi Slovenci smo se zgražali nad onimi doživili med bednimi brati Rusi, srce nam je polnilo s sočustvom in grobo, a prave slike o teh tragičnih katastrofah vendarle nismo imeli. Birinski pa je napisal »Moloh« iz avspsije, in naše sočutje z brati Rusi danes še večje. Velika, silna in rasna je Rusija, a tudi nesrečna je, ker ima v sebi toliko gnilega, kužega, morilnega. Strašni pritisk reakejonske vlade izvija v Rusiji seda odpor, a žal, da je ta odpor ročil le nova grozotvstva. Mladine se je poltolil fanatizem najbesnejše svetljivosti in princip revanše je temelnil vse druge cilje. Oko za oko, kri za kri, življenje za življenje! To

so bila v Rusiji geala na desni in lev, na vladni in na opozicijski strani. In na tisoč mož, žena in otrok je padlo pod kroglijami palcov in pod kroglijami brašnolih topov, — na tisoč jih je bilo občenih, ubitih z nagajkami in koli, ustreljenih ter v ječah pretepenih do smrti; toda revolucionari, teroristi, so možčevali svoje večkrat nedoljne — tovarše istotako krvavo ter so z bombami, bodali, sstrupom in železniškimi atentati povrnili stotero. Rusi so pobiali Ruse, človek je žrl človeka; vsa država je bila podoba tistem grozemu amonitiskemu in moabitemu maliku Molohu, ki se je redil le z žrtvjem ljudi. Čim več žrtev so dajali Molohu, tem bolj jih je bil lačen. Čim več justifikacij, tem več atentatov! In kakor Rusija, prav tako je vse človeštvo, ki ni nikdar sito žrtev, nikdar naveličano solza in krvi. In vendar je vse morjenje zamaš, zakaj tiranov ni konec, in vendar je vse žrtvovanje zamaš, zakaj vsi ideali so le samoprevara. Brezuspešno vse bojenje, brezuspešno so vse bolesti: moloh — človeštvo — ne odneha; če se mu še tako skriva, te najde vendarle in te uniči; če si še toli blag in usmiljen, trpinčeti in moriti moraš sam, ker te trpinčijo in mori drugi. Drama »Moloh« je torej obenem simbolska slika borbe vsega človeštva. Dejanje se vrši v ruskem velemestu, v hiši starega, naivnega Iv. Ivanoviča Ramusova, ki niti ne sluti, da so mu sinovi, sluga, hči in vri prijatelji hiše besni, blazni teroristi. Sin Saša je zaradi atentata v ječi; prijatelji ga rešijo, da bi umorili guvernerja. Le z grozniimi žrtvami rešijo Sašo, a v ječi je spoznal Saša, da je ves nadaljni boj proti molohu brezuspešen. Policia je išče in najde, ker ga izda bolno pobožna, verskoblazna Agrafena, simbol ruskega ljudstva. Ta narod hočejo teroristi osvoboditi, a narod noče svobode. V svojih rešiteljih vidi narod Antikrista ter ga izdaja. Moloh pač ni možno uiti. Tako je drama »Moloh« krvavodreča evertka, ki je vzklik — kakor L. Andrejeva »Rdeči smeh« — iz krvi polne ruske zemlje, iz srede ruske revolucije; to je drama fanatizma, herojske blaznosti, grandiozne samopožrtvovnosti in resignacije. »Moloh« je pa ne le izvanredno efektna gledališka igra, nego tudi modern veleidramatski umotvor resničnega pesnika-simbolika. Za Tolstim, Gogoljem, Krylovim, Gorkim in Turgenjevom naj govorj Slovencem tudi še Birinski o krasni, bedni, tužni matuški Ruski!

Slovenski Jug.

Slovenska pisarna turških sultanov. Upravitelj bosanskega deželnega muzeja, dr. Ciro Truhelka, se mudi zdaj v Dubrovniku v svrhu znanstvenih študij. Pri tem se mu je posrečilo, da je našel v ondotinem arhivu cel oddelek slovanskih listin turških sultanov. Listin je do sto in sicer iz dobe od Murada II. pa do Solimana Velikega, ki je l. 1529. oblegal Dunaj. Iz teh slovanskih listin se razvidi, da so imeli turški sultani v 15. in 16. stoletju svojo posebno slovansko pisarno. Listine nosijo takozvani »turgaše«, to je sultanova pečat. Celo barbarski turški sultani so v 15. in 16. stoletju imeli več zmisla za Slovanstvo nego naša sedanja — avstrijska vlada.

Ruski car srbskemu pevskeemu društvu. Pevsko društvo »Stanovičev« v Belgradu je 19. junija t. l. slavilo 30 letnico svojega obstanka in je pri tej priliki tudi razvilo svojo zastavo. Na to slavnost je povabilo društvo tudi ruskega carja Nikolaja II. Car se vabilu sicer ni odzval, pač pa je sedaj posial pevskemu društvu »Stanovičev« preko ruskega poslanika v Belgradu Hartviga 1500 dinarjev v zlatu kot svoj prispevek za društveno zastavo.

Stolnica bitke na Loznicu. V Loznicu so 18. in 20. t. m. slavili 100letnico zmagonosne bitke srbskih ustašev s Turki leta 1810. Slavnosti se je udeležilo na tisoči srbskega ljudstva. Kralja Petra je zastopal njegov polkovnik Pavle Juršić, vladar vojnega minister general Gjorgjije, »Narodno Obranc« pa profesor Tomić. Na slavnosti je bil navzoč tudi ruski knez Trubetskij, ki potomek kneza Trubetskoga, ki se je kot ruski pristovljeno udeležil bitke na Loznicu. Glavnemu junaku te bitke Anti Božićeviću so vzidali spominsko ploščo. Po slavnosti odprtja te spominske plošče je priredilo akademsko pevsko društvo »Obiliće« iz Belgrada koncert, ki so se ga udeležili vsi dostojanstveni in odličniji ter velika množica ljudstva.

Odlikovanje predsednika Slovenskega kongresa» v Sofiji. Vsečiliški profesor Stevan Savov Bobev, predsednik »Slovenskega blagovorniteljnega društva« v Sofiji, urednik lista »Bulgarska Sbirka« ter predstojitelj slovenskega kongresa, ki se je vršil v Sofiji, je bil izvoljen za čestnega člena »Association franko-slo-

vec na pariškem vsečilišču. Čestitano temu odlikovanju simpatičnemu bulgaremu delodelju.

Bulgarška astrologija. Mlada bulgarska piastelja Podvračev in Debeljasov izdala pod tem imenom »širki najboljših bulgarskih lirskega umotvorov. V prvi vrti bodo v tej zbirki zastopani pesniki: Ivan Zov, Mihajlovič, K. Hristov in P. Javorov, a tudi drugi mlajši poeti. V knjigi bodo tudi slike dotednih pesnikov, katerih umotvor se priobčijo, ter kratke biografske beležke.

Knjige.

Stradna grozdejstva v samostanu Čenstohovskem je naslov brošuri, v kateri so popisani skandali čenstohovski, ki so vzbudili tako senzacijo po vsem svetu. Cena 20 vin.

Rozne stvari.

Nobelova nagrada. Nobelovo nagrado za zdravstvo je dobil profesor fizijologije dr. Albreht Kossel v Heidelbergu. Nagrada za književnost bo najbrže dobil Nemec Gustav Frensen, ali pa švedski pesnik Bernard pl. Heidenstamm. Nagrada za leto 1910 znaša 193.360 frankov.

Podraženje smodk. Tisti ljudje so že izumrli, ki so snatrali kajanje za luksus. Kajenje je milijon in milijon ljudi potreba, razvedri, užitek in tolazba. Država ima od tega krasne dobitke. Pri tobaku zasluži naša država vsako leto čistih 170 milijonov kron. Tobak nese državi več, kakor vsak posamezni davek. Ves zemljiški davek ne vrže državi toliko, kakor kupčija s tobakom. A zdaj hoče država smodke zopet podražiti. Že leta in leta sem doživljalo eno in isto: smodke so vedno slabše in vedno dražje. Zdaj hočejo podražiti »kratke«, potem »britanske« in »trabuke«. Za konsumente »kratkih« bo to podraženje najbolj občutno. Seveda se bo denar zopet porabil za kanone in vojne ladje.

Telefonska in brzjavna poročila.

Rekonstrukcija kabinka.

S. — **Dunaj,** 24. oktobra. Današnji »Morgen« pričuje vesti o rekonstrukciji kabinka, ki se bo v najblžnjem asu izvršila. »Morgen« imenuje finančnega ministra Bilinskega zeleniškega ministra Wrbo, trgovskega ministra dr. Weisskirchnerja ministra za javna dela Ritta in razenega ministra Haerdtla kot oneki, ki zapuste kabinet. Mesto finančnega ministra zasede neki češki nemški politik, notranje ministrstvo pa se poveri dosedanjemu moravskemu namestniku Heinoldu. »Morgen« navaja tudi, da se bodo izvršili izpremembe na najvišjih deželnih upravnih mestih. Bukovinski deželni predsednik Bleyleben pride v Brno, govoriti se tudi, da bo štajerski namestnik Clary prestavljen in da pride tržaški namestnik princa Hohenlohe na Dunaj.

Seja avstrijskega delegacijskega odseka za zunanje zadeve.

S. — **Dunaj,** 24. oktobra. Odsek avstrijskih delegacij za zunanje zadeve in zadeve Bosne in Hercegovine ima v četrtek, dne 27. t. m. sejo. Na dnevnom redu je poročilo o bosanskem proračunu.

Seja vojnega odseka v avstrijskih delegacijah.

S. — **Dunaj,** 24. oktobra. Danes popoldne ob 3. ima vojni odsek avstrijskih delegacij sejo. Na dnevnu red je mornariški proračun.

Seja vojnega odseka ogrskih delegacij.

S. — **Dunaj,** 24. oktobra. Ogrski vojni odsek delegacij je imel danes dopolnitev ob 10. posvetovanje o podlagih predlogih in 180 ter 8 milijonskem kreditu.

Rekonstrukcija kabinka.

Dunaj, 24. oktobra. Govori se, da se bo kabinet v tem smislu rekonstruiral, da ostanejo v ministrstvu razven ministerstva predsednika barona Bienertha še sedanji naučni minister Stürgich in domobranski minister. V nemških političnih krogih se imenuje kot kandidata za finančni portfelj dr. Urbana, namestnika deželnega maršala češkega, kot kandidata za justični portfelj pa predsednika višjega deželnega sodišča v Brnu Bleylebna.

Zasedanje delegacij.

Dunaj, 24. oktobra. Posamezniki odseki delegacij končajo še tekom tega tedna svoja posvetovanja. Prihodnji teden bodo zopet plenarne seje delegacij.

Bolesen srbskega prestolonaslednika Aleksandra.

S. — **Dunaj,** 24. oktobra. Včeraj cel dan ni prišla iz Belgrada nobena vest o stanju bolesnega prestolonaslednika Aleksandra. Zaradi tega se je na Dunaju splošno smatralo, da se je prestolonaslednikovo stanje zopet po-

slabšalo. Danes pa prihajajo iz Belgrada poročila, ki navajajo, da se stanje prestolonaslednika konstantno boljje in da so zdravniki prepričani, da bo prestolonaslednik ozdravel. To zboljšanje stanja se pripisuje zlasti vplivu prof. Cvostecka, kateri je bil včeraj od občinstva, ko se je vračal iz konaka v svoj hotel, živahnno na ulici reklamiran. Belgrajski prebivalstvo je klicalo: »Živio Chvosteck«, »Živio dunajska univerza!«

Slikar L'Allemand umrl.

Dunaj, 24. oktobra. Danes je umrl slavni slikar in profesor na takojšnji umetniški akademiji Sigismund L'Allemand v 71. letu. Znane so njegove vojne slike, posebno slika vojne pri Kolnu, Kustozzi, Översee itd.

Volilni shod hrvaškega podbana.

Zemun, 24. oktobra. Včeraj je imel tu podban Chavrak volilni shod. Njegova kandidatura je bila sprejet. Chavrak seveda kandidira na program bana dr. Tomašića.

Položaj na Grškem.

M. — **Atena,** 14. oktobra. Venecelos je podal kralju demisijo, kralj pa demisije ni sprejal. V Atenah je bilo včeraj vse prebivalstvo jako razburjeno. Bilo je tako kakor v najhujših kritičnih časih vojaške lige. Zandarmerija in vojaštvo so patrulirali po ulicah in zasedli javna poslopja.

Turško posojilo.

Carigrad, 24. oktobra. Turški ministri svet je sklenil najeti turško posojilo v Avstriji in v Nemčiji. Bienerth je v avdijencu pri cesarju.

Dunaj, 24. oktobra. Včeraj ob 10. popoldne je bil ministriški predsednik Bienerth sprejet pri cesarju v včerni avdijenci.

Položaj na Portugalskem.

M. — **Pariz,** 24. oktobra. Iz Lisabone prihajajo vesti, da vlada med lisabonskim vojaštvom velika nezadovoljnost. Vojaki zahtevajo za svoj boj od vlade večje plačilo, kakor pa mesečni dopust. Pred vsem zahtevajo, da naj vlada odstrani vse dosejanje uradnikov po deželi in da jih napolni z dosluženimi vojaki. Vlada seveda nikar ne more na to pristati in se nahaja v velikih težkočah. Enake težoče se pojavljajo tudi glede vrednega vprašanja. V Parizu se nahajajoči papeški nuncij Tonti je izjavil, da portugalski katoliki nikar ne želi vrnitve prejšnje dinastije Braganza, pač pa bodo proti sedanjem republikanskemu vladu zaradi njenega protikatoliškega postopanja uveljni velikansko protakeijo.

krojaškega pomočnika
za velika dela sprejme takoj v trajno delo
P. CASSERMANN
Šelenburgova ul. 1, nasproti Kazine.

Trgovski učenec
iz boljše hiše se sprejme takoj v
trgovino z mešanim blagom pri Ivanu
Modicu v Novi vasi pri Ljubljani.

Mesečna soba
s posebnim vhodom, lepo opravljena,
se odda takoj ali za 1. november v
Križevniški ulici št. 7, II. nadst.

Meblovano stanovanje
obstaje iz 2 sob, se takoj odda na
Bleiweisovi cesti 3.
Vpraša se v potovalni pisarni
Ed. Kristan, Kolodverska ulica 41.

Mlad trgovski pomočnik
spec. stroke išče službe v detailu ali
skladišču, gre tudi na deželo. Ponudbe
se naj blagovljivo poslati na F. Kozina,
Bleiweisova cesta 7 III.

V najem se odda
lokal za trgovino ali obrt
v Idriji št. 318. — Natančneje se
izve pri društvu „Sokolski dom“
v Idriji.

Enonadstropna 3434

HIŠA

bolj majhna, podobna vili, se predra
iz proste roke v Rožni dolini 27
pri Ljubljani, ležeta nasproti peka.

Podružnica Avstro - ogrske
anke sprejme za svojo hišo v Ljubljani
zakonski par brez otrok kot

hišnika.

Prosilci, zmožni obeh dejelih je-
zikov, naj se pridejo predstaviti od
12 do 1. ure v bančno pisarno. 3532

Kupi se takoj

majhna trgovina

s koncesijo za žganjetoč.

Plača se takoj. Posredovalci izključeni.
Ponudbe pod „Trgovina“ na
upravnštvo »Slov. Naroda«. 3549

Stavbišče
okroglo 1000 kvadratnih sežnjev, poleg
državne ceste v neposredni bližini ko-
lodvora na Jesenicah (Gorenjsko se pod
ugodnimi pogoji takoj predra).

Pojasnila daje: Ivan Plahutar,
p. d. Zaveljčina na Savi št. 1, pošta
Jesenice - Fužine. 3552

Zahvala in priporočilo.

Za svojo moralno dolžnost smatram,
da se gosp. dr. Josipu Pogačniku na
Slovenskem trgu javno zahvalim. Tri
leta sem skoraj trpel na nevarni in
trdovratni ušesni bolezni, ne da bi se
bil kak zdravnik z uspehom zavzel zame,
on pa me je v kratkem času popolnoma
ozdravil. Velehvalezen radi tega si ne
morem kaj, da ne bi poizkusil obrniti
na moža vede pozornost kot na stro-
kovnjaka za ušesne, očesne, vratne in
nosne bolezni. Hvala mu! 3556

Vinko Gaber.

Zastopnika

3541 za pisalne stroje 356

Jax na Dunajski cesti.

Z lepu prostora

pripravna za delavnice ali skladišča
se s 1. novembrom oddana.

Poizve se pri hišnemu gospodarju
Ivanu Kočinu, Kolodverska
ulica št. 6. 3550

Hiša

z urejenimi lončarskimi delavnicami,
porabna za vsako drugo obrt v Dom-
žalah se predra. Cena 30.000 K.

Pojasnila dave pismeno g. R. Ko-
mondek v Ljubljani, Sedna ulica 4.

Gospodu

Gabrijel Piccoli
lokarnarju
v Ljubljani.

Vašo tinkturom za želodec sem
že vso z velikim uspehom porabil,
katero iz srca priporočam v veliko
korist vsaki družini ter se Vam
iskreno zahvaljujem in prosim, bla-
govolite mi poslati še 24 stekleni-
čic Vaše tincture za želodec. 711

Št. 7741/V.u.

3548

Razglas nabornikom.

Mestni magistrat ljubljanski glede rednega nabora leta 1911 nastopno razglaša:

1. Vsem v Ljubljani stanujočim leta 1888, 1889 in 1890. rojenim mla-
deničem, ne glede na njih rojstni in pristojni kraj se je
zglasiti k zabeležbi

tekom meseca novembra 1910

pri vojaškem uradu mestnega magistrata, v »Mestnem domu«, I. nadst.

2. Mladenci ki nimajo domovinstva v Ljubljani, je prinesti s seboj dokazila o starosti in pristojnosti (rojstni in domovinski list)

3. Začasno odsotne ali bolne mladeniče smejo zglasiti starši, varuh ali poubaščenci.

4. Onim, ki hočejo eno ali drugo v §§. 31, 32, 33 in 34 vojnega za-
kona navedenih ogodnosti, je po predpisu opremljene prošnje vložiti **meseca januarja ali februarja 1911** pri omnenjenem mestnem uradu, **najka-
sneje pa na dan glavnega nabora** pri pristojni naborni komisiji

5. Onim, ki želi, da se jim dovoli nabor izven pristojnega okraja, je o
prilikl zglasitve vložiti **opromljene prošnje**; obenem pa lahko oglase in izkaže pravico do kake v §§. 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona omenjene ugodnosti.

6. Sinovom vojaških oseb, služebnih v dejanski službi in onim mlade-
ničem, ki so nameščeni pri vojni upravi (vojni mornarici) in so v nabornih
letih, se je ravno tako zglasiti.

7. **Kdor zanemari dolžnost zglasitve**, in sploh iz vojnega
zakona izvirajoče dolžnosti, se ne more opravljivati z izgovorom, da ni vedel,
za ta poziv ali pa za dolžnosti, katere mu nalaga vojni zakon.

Naborniki, ki opuste zglasitev, ne da bi jih pri tem ovirala kaka ne
premagljiva ovira, so krivi prestopka in se kaznujejo z **globu 10 do 200 K**
ali pa s primernim zaporom.

Magistrat dejelnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 12. oktobra 1910.

Namestnik za oskrbevanje obč. opravil mesta Ljubljane začasno postavljenega c. kr. dež. vlade svetnika:

Venčina I. r.

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513

3513